

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра ортопедичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ЕСТЕТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

Завідувач кафедри ортопедичної стоматології д.мед.н., професор Рожко П.Д., доцент, к.мед.н. Шахновський І.В., асистент Чердниченко А.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортопедичної стоматології

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Павло РОЖКО

Погоджено із гарантом ОПП Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з стоматологічних дисциплін ОНМедУ .

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з стоматологічних дисциплін ОНМедУ

 Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри ортопедичної стоматології та ортодонтії

Протокол № 1 від « 02 » 09 2024 р.

Завідувач кафедри Володимир Горохівський
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90 Змістових модулів: 1	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Цінна форма навчання</i>
		<i>Вибіркова дисципліна</i>
	Спеціальність 221 «Стоматологія»	<i>Рік підготовки: 5</i>
		<i>Семестр IX-X</i>
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (30 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (60 год.)</i>
	<i>у т. ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>	
	<i>Форма підсумкового контролю - залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни — компетентності, програмні результати навчання

Мета викладання курсу за вибором «Основи естетичної стоматології» є досягнення цілей дисципліни «Ортопедична стоматологія», що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за спеціальністю «Стоматологія» відповідно до блоку її змістових модулів та є основою для побудови змісту даного курсу за вибором. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Завдання: вивчення курсу за вибором «Основи естетичної стоматології» є: навчити здобувачів вищої освіти проводити обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію; навчити здобувачів аналізувати діагностичні моделі пацієнтів з різними видами патології зубощелепного апарату; на основі клінічного мислення вибирати естетичні методи відновлення дефектів зубів та зубних рядів; навчити здобувачів виконувати практичні навички під час клінічного прийому пацієнтів з різними дефектами зубощелепного апарату; навчити здобувачів вирішувати ситуаційні задачі, що мають клінічне спрямування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальних (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальних (СК):

СК3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за переліком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- загальні та естетичні потреби людини;
- етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні прояви, сучасні стандарти діагностики, диференціальну діагностику, лікування, профілактику, прогноз при стоматологічних захворюваннях та їх ускладненнях;
- сучасні підходи й методи естетичного лікування.

Вміти:

- створювати оптичні ілюзії при виготовленні естетичних видів протезів;
- проводити новітні методи естетичного лікування в стоматології.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема № 1. Артикуляційна рівновага. Білатеральна будова організму Формування та заміщення зубних рядів. Функціональні принципи моделювання зубів та зубних рядів. Дизайн посмішки. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.

Артикуляційна рівновага. Білатеральна будова організму Формування та заміщення зубних рядів. Функціональні принципи моделювання зубів та зубних рядів. Дизайн посмішки. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.

Тема № 2. Архітектонічна краса обличчя. Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя. Естетичні проблеми різних вікових групах.

Архітектонічна краса обличчя. Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя. Естетичні проблеми різних вікових групах.

Тема № 3. Поняття термінів «косметика» й «естетика». Елементи естетичної культури. Естетична стоматологія. Історія виникнення стоматологічної естетики.

Поняття термінів «косметика» й «естетика». Елементи естетичної культури. Естетична стоматологія. Історія виникнення стоматологічної естетики.

Тема № 4. Основи естетичного аналізу. Аналіз обличчя, ротової порожнини. Посмішка, класифікація. Етапи й типи посмішок.

Основи естетичного аналізу. Аналіз обличчя, ротової порожнини. Посмішка, класифікація. Етапи й типи посмішок.

Тема № 5. Колір та оптичні параметри зуба. Фактори впливу на відновлення колірної гами. Види та причини оптичних ілюзій. Ілюзії кольору. Створення ілюзій в стоматології. Залік.

Колір та оптичні параметри зуба. Фактори впливу на відновлення колірної гами. Види та

причини оптичних ілюзій. Ілюзії кольору. Створення ілюзії в стоматології.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	Усього	у тому числі	
		Практичні	СРЗ
Тема № 1. Артикуляційна рівновага. Білатеральна будова організму Формування та заміщення зубних рядів. Функціональні принципи моделювання зубів та зубних рядів. Дизайн посмішки. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.	18	6	12
Тема № 2. Архітектонічна краса обличчя. Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя. Естетичні проблеми різних вікових групах.	18	6	12
Тема № 3. Поняття термінів «косметика» й «естетика». Елементи естетичної культури. Естетична стоматологія. Історія виникнення стоматологічної естетики.	18	6	12
Тема № 4. Основи естетичного аналізу. Аналіз обличчя, ротової порожнини. Посмішка, класифікація. Етапи й типи посмішок.	18	6	12
Тема № 5. Колір та оптичні параметри зуба. Фактори впливу на відновлення колірної гама. Види та причини оптичних ілюзій. Ілюзії кольору. Створення ілюзії в стоматології. Залік.	18	6	12
Усього годин	90	30	60

5. Темі лекційних/семінарських/практичних/лабораторних занять

5.1. Темі лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Темі семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.3. Темі практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Артикуляційна рівновага. Білатеральна будова організму Формування та заміщення зубних рядів. Функціональні принципи моделювання зубів та зубних рядів. Дизайн посмішки. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.	6
2.	Архітектонічна краса обличчя. Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя. Естетичні проблеми різних вікових групах.	6
3.	Поняття термінів «косметика» й «естетика». Елементи естетичної культури. Естетична стоматологія. Історія виникнення стоматологічної естетики.	6
4.	Основи естетичного аналізу. Аналіз обличчя, ротової порожнини. Посмішка, класифікація. Етапи й типи посмішок.	6
5.	Колір та оптичні параметри зуба. Фактори впливу на відновлення колірної гама. Види та причини оптичних ілюзій. Ілюзії кольору. Створення ілюзії в стоматології. Залік.	6
	Всього	30

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичного заняття. Тема № 1. Артикуляційна рівновага. Білатеральна будова організму Формування та заміщення зубних рядів. Функціональні принципи моделювання зубів та зубних рядів. Дизайн посмішки. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.	6
2.	Підготовка до практичного заняття. Тема № 2. Архітектонічна краса обличчя. Щелепно-лицьова ділянка. Жувальний апарат та зубо-щелепна система. Тіло людини й золотий перетин. Пропорції обличчя. Естетичні проблеми різних вікових груп.	8
3.	Підготовка до практичного заняття. Тема № 3. Поняття термінів «косметика» й «естетика». Елементи естетичної культури. Естетична стоматологія. Історія виникнення стоматологічної естетики.	8
4.	Підготовка до практичного заняття. Тема № 4. Основи естетичного аналізу. Аналіз обличчя, ротової порожнини. Посмішка, класифікація. Етапи й типи посмішок.	8
5.	Підготовка до практичного заняття. Тема № 5. Колір та оптичні параметри зуба. Фактори впливу на відновлення колірної гама. Види та причини оптичних ілюзій. Ілюзії кольору. Створення ілюзії в стоматології. Залік.	8
	Разом	60

7. Методи навчання

Практичні заняття: проведення контролю знань, умінь і навичок здобувачів, постановка загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, виконання завдань з їх обговоренням.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: оцінювання активності здобувачів у бесіді, дискусії; уміння формулювати і відстоювати свою позицію.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті : усне опитування, оцінювання доповідей та уміння формулювати і відстоювати свою позицію, оцінювання активності на занятті, оцінювання виконання практичних навичок.

Критерії оцінювання на практичному занятті за національною шкалою:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
Добре «4»	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє

	основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок.
Задовільно «3»	Здобувач загалом опанував теоретичні знання навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок
Незадовільно «2»	Здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований

підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Суть теорії артикуляційної рівноваги.
2. Теорія відносної фізіологічної рівноваги.
3. Що таке білатеральна будова організму?
4. Типи симетрії тіла тварин.
5. Формування та заміщення зубних рядів.
6. Функціональні принципи моделювання фронтальних зубів.
7. Функціональні принципи моделювання бічних зубів.
8. Функціональні принципи моделювання зубних рядів.
9. Що таке дизайн посмішки в стоматології?
10. Етапи, які включає дизайн посмішки.
11. Мімічна та жувальна мускулатура, як фактори естетичного формування.
12. Естетичні проблеми різних вікових групах.
13. Складові архітекtonіки обличчя.
14. Архітекtonічна краса обличчя.
15. Щелепно-лицева ділянка .
16. Складові жувального апарату та зубо-щелепної системи.
17. Взаємозв'язок жувального апарату та зубо-щелепної системи.
18. Тіло людини й золотий перетин.
19. Пропорції обличчя людини.
20. Поняття термінів «косметика» й «естетика».
21. Елементи естетичної культури.
22. Поняття естетична стоматологія.
23. Історія виникнення стоматологічної естетики.
24. Основи естетичного аналізу.
25. Аналіз обличчя, ротової порожнини.
26. Посмішка, класифікація.
27. Етапи й типи посмішок.
28. Колір та оптичні параметри зуба.
29. Фактори впливу на відновлення колірної гами.
30. Види та причини оптичних ілюзій.
31. Ілюзії кольору.
32. Створення ілюзії в стоматології.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Естетичні акценти стоматології: посібник/М.Я. Нідзельський, Є.Г. Шиян, Г.М. Давиденко. – Вінниця : Нова книга, 2016.-207с.: іл

Додаткова:

1. Нідзельський М. Я. Ортопедична стоматологія для лікарів-інтернів: навчальний посібник / М. Я. Нідзельський, Г. М. Давиденко, В. В. Кузнецов. – П.: ФОП Болотін А. В., 2016. – 216с.

2. Orthopaedic dentistry [Text] : lecture course: lecture training text-book for IV-V academic years students of stomatological faculty with English language form of study / V. M. Dvornyk, V. M. Novikov, G. M. Kuz [et al.]; under the gen. editorship of V. M. Novikov, V. M. Dvornyk, 2023. - 203 p.

3. Ортопедична стоматологія [Текст] : підруч. для студентів, лікарів-інтернів, магістрів, резидентів стоматол. ф-тів мед. закл. вищ. освіти та стоматологів-практиків, наук. співробітників, які працюють у галузі стоматології / М. М. Рожко, В. П. Неспрядько, І. В. Палійчук [та ін.] ; за ред. : М. М. Рожко, В. П. Неспрядько, 2020. - 720 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

14. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>

15. Електронна бібліотека ОНМедУ <https://library.odmu.edu.ua/catalog/>

16. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>

17. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>